

ZALAI KÖZLÖNY

előbb: „ZALA-SOMOGYI KÖZLÖNY.”

Előfizetési ár:
 egész évre . . . 8 ft.
 fél évre . . . 4
 negyed évre . . . 2
 Egy szám 10 kr

Hirdetések
 6 hasábos petitóorban
 7. sorozásig 6 s minden
 további sorért 5 kr
NYILVÉRTÉSEN
 soronként 10 kr-ért vé-
 tetnek fel
 Kiosztási illeték minden
 egyes hirdetésért külön
 30 kr fizetendő.

A lap szellemi részét
 illető közlemények a
 szerkesztőhöz.
 anyagi részét illető
 közlemények pedig a
 kiadóhoz bérmentre
 intézendők:
NAGY-KANIZSA
Wasslegház
 Bérmentetlen levelek
 csak ismert munkatár-
 saktól fogadhatnak el.
 Kéziratok vissza nem
 küldetnek.

Nagykanizsai helyhatóságának nemkülönbön a „n.-kanizsai kereskedelmi s iparbank”, a „n.-kanizsai takarékpénztár”, a „zalamegyei általános tanítótestület”, a „n.-kanizsai kisdied-nevelő egyesület”, a „soproni kereskedelmi s iparkamara n.-kanizsai külválasztmánya” s több megyei és városi egyesület hivatalos értesítője.

Hetenként kétszer, vasárnap- s csütörtökön megjelenő vegyes tartalmu lap.

Giesel Gutmann Henrikné

szül. STRASSER ANNA

megszűnt élni.

— Szül. 1820. marc. 2. megh. marc. 31. 1878. —

Ismét a halál gyászos diadalának vagyunk tanúi! Pedig tavasz van, éled a természet, virul minden, csak a családi szentélyekben és társadalmi életünkben uralg csendes komolyság, néma fájdalom s metsző keserv.

Ismét a szomorúság elfojthatlan érzete vértíri kezembe a tollat, keserű köteleesség!

Tizenhét éve tanuja e lap ama nagymérvű jótékonyágnak, melyet azon meghidegült kezek gyakorlának, melyek most könyekkel öntözött virágok közt örök ágyon pihennek.

Giesel Gutmann Henrikné urnónincs többé, nemes lelke elhagyta övét, környezőit, szegényeit . . .

Született Nagy-Kanizsán, mint fentebb is írjuk márc. 2-án 1820. férjhez ment apr. 29-én 1840-ben. Köztisztelt férjével ezüst menyegzőjét apr. 29-én 1865-ben tartotta, mely alkalommal az egész család közeli s távoli rokoni jelen valának. Ritka, szép ünnepély volt!

Kit a gondviselés anyagi vagyonnal áld meg s ebből a szegények nyomorát enyhíti, jószívre mutat; ki az árvák gon-

dos ápolását elősegíti, nemes lelket árul el, ki a közjó boldogságának előmozdításán fáradozik, áldott emléket hagy maga után s mind ezt a boldogult jó asszony egész odaadással cselekedte.

A hű nő s édes anyának becsukódtak szemei immár, nem tekint a virágzó nagy családra édesen, önfelédten, boldogan . . .

Évek hosszu során át termeinek ajtai nyitva valának a művészet, színészet vándorainak ép úgy, mint a sorsüldözött szerencsétlenek, árvák, szegények ezreinek. Vigaszt, segélyt nyert nála mindenki, aki őt felkereste; s ha tudomást vett arról, hogy gyors segélyvel egy-egy család fájdalmán nyihentni lehet, ott termelt személyesen s intézkedett. Jóságos szive szép és nemes tettekben alig ismert hitárt.

A női jóság ragyogó példányképe volt. 1858. év óta a nagy-kanizsai izraelita jótékony nőegylet buzgó elnökeképpen gyakorolta áldásos működését.

A kisdiednevelésnek pedig lelkes pártolója, fáradhatlan előmozdítója s törhetlen harczosa volt, már saját költségén is állított fel Fröbelrendszer-fele intéz-

ményt, azonban később maga sem volt vele megelégedve s azonosította törekvést az akkor alakult nagy-kanizsai kisdiednevelő egyesület eszméjével, melynek azonnal alapító tagja lett s a tagokat fáradhatlan szorgalommal gyűjtötte, első gyűjtését az a szép siker koronázta, hogy legifjabb leánya is, ki Bécsben van férjnél, szinte alapító taggá lön.

A közbizalom öt ennélfogva másod-elnöki állásra helyezte az intézetnél s is szakadatlan figyelem- s tevékenységgel azon törekedett, hogy az egylet felvirágozzék; még haldokló ágyn sem feledkezett meg ez intézetről, nevezetesen február végén az egylet javára jótékonycélú táncvigalom tartatott, felhívta busuló s elteért aggódo övéit: fiaim, menjetek el, pártoljátok az ügyet, én nem mehetek, de legyetek ott helyett! . . . s gondolatok, mit jelente a haldokló ajakáról e gyengéd szó: helyettem! . . . Nagy szó, nemes érzelem! Méltó koronája az 58 évi jótékonyágnak. Értékesebb e korona a föld minden kincsénél, mert egy haldokló szív égi érzésének isteni szikrája . . . a felebaráti szeretet ragyogó fénye . . . az

örök érzelem széplételen világossága . . . Dicső nő, szerencsés anya! fiad megértettek . . . H e l y e t t e d is ott valának ők, a cél szentségének oltáránál legnagyobb összegű felülfizetéseket tettek . . .

Száz és száz ága van e dicsőült nő jótékony cselekedetének, melyeket szemlélve mély tisztelettel hajol meg emléke előtt a gazdag és szegény egyaránt.

Önzó világunkban ritka jelenség. Áldott jó lélek, szeretetteljes figyelem, emberbaráti készség s a közjóért, közboldogságért lehelő szív . . . Lelki gyönyörrel szemléltém, égi örömmel néztem áldásos működését, tevékenységét csendes magányomból; vajna ne kellett volna még most sem szólnom, hadd élvezték volna még a kisdiedek örangyaluk jóságát, a szegények jötevőjük áldását, az árvák anyjok szeretetét; sok kisdied, sok szegény, sok árva vesztette el mindenét, mert meghűlt a szív, mely oly mélyen érzett, oly bőkezűleg cselekedett s oly őszinte felebaráti szeretetben dobogott!

Az emberiség e jötevőjének emléke legyen áldott!

BÁTORFI.

TÁRCZA.

Az egészséges lakház.

Írta a nagy-kanizsai „Társas-kör”-ben felolvasta Dr. Schreyer Lajos.

(Folyt. és vége.)

Azonkívül a mellék helyiségek elhelyezése és berendezése igen fontos a lakház egészségos voltára.

Figyelmet érdemel a konyha, melyekben füst, gőz, nedvesség terjesztése által egészségtelenné teszik a közellevő szobákat. Azért czélyszerű a konyhát nem közel a lakszobához helyezni, vagy pedig kellő szellőztetéséről és vízöntőkről gondoskodni, Dr. Richardson angol orvos a konyhát nem földalatt vagy földszint, hanem a föld alatt helyezni tanácsolja, arra azonban vízvezetékre kikerülhetlen szükség volna.

Igen fontos egészségügyi tényező minden házában a szükséges hely is, miután nálunk csatorna rendszer nincsen és így a water closet azonkívül víz hiányában is nagy nehézségekkel jár, legczélzerűbb volna a hordórendszer: a nálunk divatozó emésztő gödrök minden tekintetben az egészségre károsak; először azért, mivel az ezekből kifejlődő gőzök olykor az egész lakásba terjednek, és így a levegőt rontják, másodszor mivel a gödrök tartalma a talajt áthatván, könnyen a kúti vízbe szivárog át, miáltal a viznek fertőzése következtében hamonések és kiváltképpen typhus járványok támadhatnak. Azért tanácsos, ha már egyszer emésztőgödöröket építtünk azoknak talált cement alatt lehetőleg vízszigetelőkká tenni és szellőztetői creából az árnyéksékből a padlásig

csövet vezetni. El nem hallgathatom ez alkalommal azon kellemesen és a városi lakosság egészségére ártalmas eljárást, mely az emésztőgödörök tisztításánál alkalmaztatik, amennyiben az a legnagyobb lassúsággal a legprimitevőbb készülékekkel történvén, nagyobb házakban olykor egy hétig is tart, mely idő alatt az egész lakást sőt egész utcákat kiállhatlan bűz hatja át. Ha már a csatorna rendszer és az árnyéksékek vizellei öblítése részint vízhiány, részint a vele járó nagy költségnél fogva egyelőre lehetetlen, a már a város házában jónak talált és az új polgári iskola épületben is tervezett hordórendszer minél nagyobb elterjedése volna czél szerű; addig is, míg a régi emésztő gödrök el nem távolíthatnának legalább a már említett és általunk jól ismert botrányos légrontó kivitelű módszer volna javítandó meg már más városokban és a vasuti állomásban használtba vett, azon czéla alkalmas szivattyú és légáthatlan nagy hordó bezerzése által, mely szivattyú legfeljebb 1500 ftba kerülne a városnak, de ezen kiadás az undorító bűz elhárítása által dusan kárpótoltatnék.

A konyhákban használt víz eltávolítására szükséges csatornák tézások, jó letöltéssel és vízszigetelőnek legyennek, mert másképpen tartalmuk nem csak a kúti vizet szennyező be, hanem a házfalakat nedvesekké és így a lakást egészségtelenné tennék. Czél szerű végül a ház mellett kisebb-nagyobb kertet ültetni, amennyiben a fák zöldje a szemre jótékonyan hat és a nyári meleg árnyéka által mérsékelteik; azonban nem tanácsos az ablakok tözsomszédságában magas és sűrű lombosztu fákat ültetni, amennyiben részint a tiszta levegő,

részint a napsugarak behatását a szobákba megakadályozzák.

A kúti jó távolságban helyestessék az emésztőgödör vagy szemét güdörtől, az istállók pedig legalább 10 méter távolságban legyenek a lakháztól.

Midőn már az egészségnek szabályainak megfelelő házzal birunk, szükséges azt kellőleg használni; mire nézve három egészségügyi tényezőre kell figyelemmel lenni; u. m. a ház tisztaságára, a szobák szellőzésére és a fűtésre.

A folytonos tisztogatás, a por és piszok eltávolítására a legnagyobb gond fordítassék; a tisztaság elérésére minden házában elegendő mennyiségű vízre van szükség, azért is ugy hajdan, mint most is a művelt népek és városok igyekeztek bőveges vízzel ellátni házaikat. Kintünk e tekintetben a régi romaiak, kiknek vízvezetékai mindenütt, hol letelepedtek csodálatra méltók.

A szobákban szellőzése, a mint már említett, igen fontos tényező az egészség fenntartására, mert a szoba levegő részint a benlakók légzése és kigőzölése, részint a kályha füstje, részint a porzás által megromlik, a tisztított levegő beszívása az egészségre igen káros, különösen a tüdővészét mordiája elő. Hogy a szoba levegője porral telt azt könnyen észrevetheti, midőn a napugár a betett ablak-tábla valamely nyílásán keresztül sötét szobába; akkor milliárdnyi apró testecskéket látunk abban mozogni; ezek nem egyebet mint a napugár által megvilágított portestecskék; de még ártalmasabb a szénssavval telt levegő.

Kisdiedlek által bebizonyult, hogy egy ember egy óra alatt 540 liter levegőt szív be, és mikor a beszívott levegő tiszta a kilehelés-

nél 20 liter szénsavat tartalmaz miután pedig ismeretes, hogy a szénsav csak bizonyos légmennyiségben lehet ártalmatlan és mihelyt szaporodik a levegőt elrontja, — ezen szénsav csak 100 köbmeter levegőben lehet ártalom nélkül; 100 köbmeter levegő pedig roppant sok, közsőnséges lakásokban 50—60 köbmeter térfogatnak, 100 köbmeteres szoba már inkább terem. Tehát világos, hogy egy ember 1/20 legfeljebb 1 óra alatt képes légzés által szobája levegőjét elrontani; ebből az következnék, hogyha tiszta levegőt beszívni akarunk minden órában a levegőt újítani kellene, ennek előlése nem olyan könnyű feladat. Téli a szellőzést az ablakok nyitása által érhetjük el, midőn a hideg levegő erősen tolul be a meleg levegőt kiszorítva; nyáron ez lassan történik, azért jó nyáron az ablakokat majdnem egész napon át nyitva tartani, olykor pedig az ablakok átellenes ajtót is egyestere kinyitani; ily módon gyakori szellőztetés azonban nálunk a nagy por miatt olykor lehetetlen.

Téli a fűtés is segítő elő a szellőztetést és pedig leginkább, ha a kályha helyül fűl; egy jó belüli fűlő kályha óránként 90 köbmeter friss levegőt képes bejuttatni a szobába, a kandalló hatszor annyi légozerét is okozhat.

A szobákban uralkodó hőmérséklet szinte igen fontos egészségügyi tényező, legczél-szerűbb hőfok a szobában 18 Celsius, legmagasabb meleg 22 Celsius megengedhető, nagyobb meleg egészségtelen és könnyen meghűtése ad okot. Beteges és gyönglékedő emberek szüntagy gyermek-kek nagyobb meleget szeretnek.

A fűlésre vas kályhák egyáltalán czél-szerűtlennék, egyenletlenül melegítik a szobát

Felhívás előfizetésre!

Az első évnegyed mult hó végével lejárván, tisztelettel felkérjük mindazokat, kiknek előfizetésük e hó végéig tart, hogy azt megújítani sziveskedjenek ideje korán, nehogy a szétkülésben hiány merüljön fel.

Előfizetési ár: apr-jun. évnegyedre . . . 2 frt. apr-szept. félvegre . . . 4 „ apr-decz. 3 évnegyedre . . . 6 „ Nagy-Kanizsa, márczius 23. 1878.

A „ZALAI KÖZLÖNY“ kiadó hivatala.

Wajdits József könyvkereskedése.

Meghívás.

A „nagy-kanizsai kisednevelő egyesület“ évi rendes közgyűlését 1878. évi április 7-én délután 3 órakor az ovoda termében tartja, melyre az egyesület tagjai tisztelettel meghívotnak.

Tárgysorozat:

- a) Az évi költségvetés megállapítása (11 § a.)
b) A lezárt évi számadások felülvizsgálása (11 § b.)
c) Netáni indítványok tárgyalása (11 § e.)
d) Az alapszabályok 15 § sa szerint kiléptt 10 választmányi tag helyett új választás. (17 § a) a sorrend szerint kiléptt tagok ujra választhatók.)
e) Az igazgatóság megválasztása. (22-ik §. Az igazgatóság minden 3 évben újra választatik.)

Nagy-Kanizsán, 1878. évi márczius 9-én tartott választmányi ülésből.

MARTINKOVICS KÁROLYNÉ,

egyesületi elnök.

Tenyész állat-kiállítás és vásár.

A zalamegyei gazdasági egyesület által Nagy Kanizsán 1878-ik évi június hó 2-án rendezendő jutalmazással egybekötött tenyész állat-kiállítás és június 3-án tartandó tenyész állat vásár érdekében.

A.

A zalamegyei gazdasági egyesület részéről közhírré tetetik, miszerint általa saját rendezése alatt és közben-

járása mellett 1878. évi június hó 3-án Nagy-Kanizsán az országos vásár alkalmával tenyész állat vásár fog tartatni a határozatok szerint.

I.

Az 1878-ik évi június 3-iki nagy-kanizsai tenyész állat vásár szabályai:

1-or. Egy számos tagból álló bizottság fog az egyesület által választatni, mely a vásárra állítandó tenyész állatok minőségét és alkalmasságát vizsgálja, vizsgálata eredményét jegyzékbe veszi és a tenyész állat tulajdonosával, egy jelentkezőrevől közli.

2-or. Ezen vásárra csak jóles tenyész állatok állíthatnak ki; — a kor és a tenyésztésre szembetűnően nem ajánlhatók, be nem fogadotnak. Kiállíthatók: tenyész mének és mén csikók egy évtől kezdve, — kanca lovak kis csikóival, kanca csikók egy évtől kezdve; Szarvas marhákból: tenyész bikák és bikaborjúk másod évkezdetétől, anya tehének és üszökök egy évtől kezdve; — birkákból: öreg előhasi és tokló kosok, öreg anya, előhasi és tokló juhok.

3-or. Az illető tulajdonosok tartoznak kiállításiaszándékukat 1878-ik évi április hó 1-ig Zala-Egerszegre a gazdasági egyesület titkári hivatalánál, azután pedig legkésőbb április hó 30-ig Nagy-Kanizsán a vásár rendező bizottságánál Belus József ur gyógyszerárjában. „Az igazsághoz“ szóval, vagy bérmentes levélben bejelenteni.

Ezen bejelentésnek magában kell foglalni:

- a) a bejelentőnek vagy megbízottjának nevét, lakását, utolsó postát és vasúti állomást.
b) az eladásra kiállítandó tenyész állatok korát a hol lehet leszármazastukát és ismert tulajdonaikat, nevezetesen: a lovaknál valjon ezek telvér, felver vagy közönséges leszármazastukát? véradatuknál fogva koscsikóknak vagy nyereg alá inkább alkalmasak? a szarvas marháknál: valjon az anya tehén inkább a tejjelésre vagy igavonó marha tenyésztésre alkalmasabb-e vagy mindkettőre? A juhoknál a gyapjú mennyiség és minőség a mérvado, azért gyapjuban állítandók ki.
c) az eladásra kiállított állat árát, mely a kiállító kívánságára a bizottság által is meghatározatik.
d) az eladási kiállításra bejelentésnél mindenki nyilatkozni tartozik, valjon állatjai élelmezését a gazdasági egyesület útján, kívánja-e eszközölni? az egyesület általi élelmezésért meghatározott díj fizetendő.

e) minthogy ez alkalommal — N. Kanizsán a vásár előtti napon gazdasági tenyész állat kiállítás is fog tartatni, ha a tenyész állat eladásra kiállítója közül valaki a gazdasági tenyész állat kiállításán is versenyezni és díjat vagy kitüntetést nyerni óhajt, az eladásra kiállított állat árát, mely a kiállító kívánságára a bizottság által is meghatározatik.

előhozni, a mi az egészséget fenntartására hasznos és üdvös tisztelt hallgatóság tudják milyen kellemetlen a nyári hónapok alatt városunkban időzni, a ki teheti elszökni, legalább néhány órára a közel, magasabban fekvő és tiszta üdítő levegővel ellátott szállóhelyekre; azonban sajnos, hogy városunk lakói még nem utánozzák más vidékek szállóhelyi birtokosait, kik a nyári időnyben családjaikkal együtt az ezen célra épített és egész kényelemmel berendezett nyaralókban laknak. A ki tehát kényelmes nyaraló birtokában nincsen igen használó egészségének, ha kiváltképen a nyári forró időszakban, tekintetbe véve, hogy vidékünkben akkor a hidegteljes járványos szokott lenni, gyógyfürdők és egészséges hegyi vidékeket keres fel. Mi azonszerencés helyzetben vagyunk, hogy ennek előzésére nem kell messze mennünk; közel hozzánk a Balaton regényes szép hegyi vidékével és furdó helyeivel; Steyerhon és Karinthi gyógyhelyei és hegyei; kik tehétik nem fogják megbánni, ha a Salzkammergut, Sveicz és Tyrol gyönyörű kirándulási helyeit tekercslik; azonban mi nek menjünk oly tal, mikor hazánkban is a magas Ábra és Erdélyország hegyvidéke, a mint külföldi utazókól halottam, bátran vetélkedhetek a külföldi divatos égáji gyógyhelyekkel. Mint ilyen kellemes nyári tartozkodási helyet személyes tapasztalattal ajánlhatom Tátrafüredet és vidékét, mely évről-évre ismeretesebb és nagyobb látogatóinak örvend.

Ilyen kirándulások igen jótékonyan hatnak az egészségre, azonkívül a kedélyre kellemes benyomást tesznek, tanulságosok és általában sokkal nagyobb élvezetet nyújtanak, mint sok más egészséget rontó drága és könnyen nélkülözhető mulatság. Ezeket elősorolni nem akarom, miután tisztelt hallgatóság utójára azt hinnék, hogy bőjti predikációt akartam tartani, erre pedig sem kedvet sem hivatást nem érek és azon kívül köszönöm az irántam tanusított figyelmet.

tana, ez esetben a vásári bejelentésnél ez is megérintendő; megjegyzendő: hogy a verseny kiállításban csak a megyebeli állatok állíthatók ki és e részben a kiállítási szabályai a mérvadók.

4-or. Az eladásra kiállítandó tenyész állatokat már a vásár előtti napon a vásár napján déli 12 órakor a kiállítási helyre kell beállítani. Ha a vásári kiállítás egyszeres mint a gazdasági kiállításra tenyész állatjai val versenyezni akar, azon esetre állatjai már a vásár előtti szombat nap déli 12 óráig beállítandók.

5-ször. A kiállítási hely Nagy-Kanizsa, — az uradalmi Sánczi major.

6-or. Az eladásra kiállított állatok a bizottság bírálatára bocsájtatnak. Ha az kiállításra alkalmasságuk nem találatik, a bizottság által visszautasíthatatik.

7-or. Az eladásra kiállított tenyész állattól díj fizetetik és pedig a nem egyesületi tagok által:

- egy darab lótlól 1 frt. — kr.
szarvasmarhától 50 kr.
juhtól 30 kr.
sertéstől 20 kr.

Az egyesületi tagok e díjak felét fizetik. Ezenkívül az eladott tenyész állat vételárának 1/2%, az az felszámolása.

8-or. Az eladásra kiállítandó állatokra névvel azoknak tenyészterü célra való ajánlatúsukat, vagy célszerű tenyésztése nem alkalmas voltukat, az egyesület bizottsága által meghatározza; ugyan a bizottság fogja azon esetben, ha a vásárra kiállító kívánja, az eladandó tenyész állatok beszerzését is meghatározni, mely becsültt azonban a tenyész állatok tenyész bese lenni a mérvadó.

9-or. A kiállított állatok tartására ki jelentetik, hogy a szén és alomszalma a rendező bizottság által szerzetetik, és a vásárra kiállított tenyész állatok tartása a bizottság által meghatározandó árjegyzék szerint megfizetendő. A zab, vagy más szemes gabona minden kiállító által saját állatjai részére vagy maga által állítandó, vagy megfizetendő.

10-or. A vásári kiállított ezen szabályoknak magukat alávetni tartoznak.

(Vége következik.)

Helyi hírek.

— Létekenető kegyelettel kísérteztet örök nyugalomra Gelsei Gutmann Henrikné asszony hült teteme. A halottas házon s a kisdednevelő egyesület ovoda épületén gyszobogó lengett. A terem, melyben a holttest nyugovókus virágderdőlőz hasonlított, a testület gyönyörű koszorú szíles fehér szalagok lengtek különböző feliratokkal. A város intelligentiája, polgára, szegénye, ezivel jelent meg, a hazánál örök mozgás volt, mindenki akarta meg egyszer látni a ritka jó nő szelid vonásait. Testületek zászlókkal, küldöttségek mely gyászban jelentek meg, de számára a szakadó esőnek. Tíz órakor kezd-tét vette a szertartás. Helybeli főbb ur nemetül, a kaposvári főbb ur pedig magyarul tartott emelkedett szellemű gyszoboszedet. A gyszakoci előtt egy egész koscsikó virág koszorúderdőt vitetett s a menet eleje a városból kiért, mire a gyszakoci megindult s ezt belátásban sokaság hirtő kiért. A temetőben a dalrda is énekel. A polgár iskola s az összes izr. tanodák növendékei tanárainkkal együtt megjelentek. A merre a gyszámenet vonult, a lámpák égtek s gyszakóttal voltak bevonva, a boltok is mindenütt bezárattak. A kisednevelő egyesület választmánya élükön Martinkovics Károlyné elnökével, az ovoda-ból 20 nagyobb növendékkel testületileg vonult mely gyszában boldogult másodolnökké végzettségéttelelésre s maga az elnököl mely részvétellel helyezte a gyszakoporsóra a gyönyörű koszorút, melynek szíles fehér atlasz szalagján ez volt olvasható: „A kisednevelő egyesület tisztelettel jelzi Gelsei Gutmann Henrikné másodolnökké emlékezők... Ily gyszakóttal temetés vidéken igen ritkán látható, minő ez volt. Gyszakótt az egész város, mert egy jótévedő nővel szegényebb lett. Béke hamvain!

— Gyászír. Gelsei Gutmann Henrik a saját, valamint gyermekei, unokái s rokoni nevében melyen szomorodott szívvel jelenti, felejtethet, törten szeretett neje Gelsei Gutmann Henrikné szül. Strasser Nanette húszas hajdalmas szenvedés után f. e. márczius 31-én reggeli 7 órakor, életének 58. évében törtétt gyszakótt elhunytát. A drága halott hült tetemei április 2-án, kedden délelőtt 10 órakor fognak a helybeli izr. sirkertben örök nyugalomra letétteti. Nagy-Kanizsa, 1878. márczius 31-én. Ödön. Izidor, Vilmos, László, Alfred, mint fia. Hedvig férj. Weiss, Berta férj. Rosenfeld, Ida férj. Alsó lélecsy és jezeriaczi Tarnovsky Tarnóczy, Emma férj. Pollák, mint leányai. Weiss Samu, Rosenfeld Adolf, Alsó lélecsy és jezeriaczi Tarnovsky Tarnóczy Gusztáv, Pollák Lajos, mint vejjei. Gelsei Gutmann Ödönné szül. Weisschi Weisenfeld Albertin, mint menyje.

Strasser Kunigunda, mint anyja. Strasser Ferdinand, mint fivér. Deutch Hermia szül. Strasser, Klein Lina szül. Strasser, mint nővére. Gelsei Gutmann Arthur, Weiss Hugo és Sabine, Rosenfeld Adél, Károly, József, Emil, Vilma, Helena, és Jenő, Tarnóczy Wladimir, Pollák Alíce, mint unokák.

— A Vörheny s dypteriták igen erősen dühög Surd, Tílos és Belzerán, úgy, hogy egész családok kihálnak a mint nekünk illelkes helyről tudni adják, nincs semmi hatóság intézkedése töve annak megállítására. Szomorú állapot! Felhívjuk Somogyvármegye alispánját a gyors és erélyes intézkedésre.

— Hungerseny. Vserth és Grünfeld urak hangversenye mult vasárnap este a várososház teremében díszes közönség jelenlétében nagy sikerrel tartotok meg, kitévő játékok a jogos tapost aratot; az a könnyüded, biztos kezelés, melylyel mindkétö rendelkezék, bámulatra ragadja a hallgatót. Eckstein és Biachtitzky urak magán énekük színté elismerést aratot.

— Az Eötvösházban a főgymn. épület előtti kis kert igen szép fejlődésnek indult s jól esik a szemnek az élénk zöldre tekinteni, annál bosszantóbb, hogy közelében a házak előtti nyílt csatornában bürhödt posvány terjesztő egészségtelen kigözölgeset.

— A szentgyörgyvári szőlőhegyre vezetó út, a temetőtől a megye határáig jepegyefával van befalítva, összesen 244 igen szép falúttettett el. Nagyon helyes! Elismeréssel közöljük.

— Pretinszky Pál zalamegyei volt főmérnök marmarosmegyei m. kir. államépítészeti hivatalból II-od oszt. kir. mérnöknek nevezetett ki.

— Ördös hordó. A Gutmann S. H. czeg által a Párisban kiállítandó 1000 hektoliter irtartalmu óriási hordó a teljes elkészülése stadiumában van. — A messze hírnévű örvendő czeg kétségtelenül becsülést szerez hazai faiparunknak ezen kiváló és ritka kiállítási tárgy által, a mennyiben nem csak a készítmény maga, mely a kiállítás részéről tetemes áldozatot és fáradságot igényelt, hanem a hordó fenekének faragványja, mely maga is remek műs maga nemében, nem kevésbé fogja képezni az általános érdeklődés tárgyát. — Hogy a kiállítás alkalmat nyújtson e ritka tárgy megtekintésére még mielőbb ez rendeltetési helyére szállítatnék, a hordót N. Kanizsán a saját a vasút közelében fekvő faterén 10 krajczáru jótékony célra fordítandó beleptidj mellett április 4 és 5-én felállítatja.

— 101 éves korában halt meg tegnap előtt Danneberg Mihály Nagy-Kanizsa városnak egykor tevékeny polgára. Jövő számunkban bővebben.

— Ma csütörtökön, ápril hó 4-én van Balogh Árpád a szántársulat egyik tehetősebb tagjának jutalomjátéka: „A falu első legénye“ népszámu dalokkal 3 felv. Felhívjuk a közönségünk figyelmét ez iparkodó s tehetséges tag jutalomjátékára.

— A sümeghi sorozó járásban f. évben be sorozottak a közös hadsereghez: 72 a honvédséghez: 15 összesen: 87 A szt gróthiban a közös hadseregbe 48 a honvédséghez pedig 31, összesen 79. E szerint a Sümegh szolgabíró sági járásban: 166

— Róvídi hírek. Domonkosfalván egy leány gyógyíthatatlan betegség miatt felakasztotta magát. — Miklósy szántársulata a nyári évadra Szombathelyre megy. — Veperden egy anya 3 gyermeket szült, 5 meghalt a gyermekek élelkeségében. — Füzessen egy ifjú örülési rohamában megölté st. j. — Az angol kormány elrendelte az összes tartalék egybebevását — Lord Derby angol külügy-minister a tartalék behívása miatt lemondott. — Caironi új olasz minister semmiféle fizetés nem fogad el. — London 400 angol [] méré földnyi területet foglal el több mint 4 millió lakóssal. — Két angol utazó Afrikában Ugandába való utaztukban felkonozoltatott, egy hóhár ellen ez már az ötödik eset. — A parók kiállítására költ-éget már is 22 millióval haladták meg a megszavazott összeget. — Ignatell minden eredmény nélkül utazott vissza Szent-Petervárra; mégis elérte, hogy legalább tudja, mely béke pontokat nem fogadják el Ausztria-Magyarországnak. — A czár forradalomtól tart, ha Angliának enged. — Paulay Ede végleg kivonozott a nemz. színház drámai igazgatójává. — Deák Ferencz síremléke 124,000 iriba kerül. — A párisi szedők strikolnak, 21 nyomás teljesen szünetelt. — New-Yorkban a nők férfi ruhákat kezdenek viselni. — Darmai Viktor a fiatalabb irói nemzedék egyik tehetősebb tagja meghalt. — A konstantinápolyi csapatok parancsnokává Omán pasa nevezetett ki.

— Mohács egy földmives régi ezüst és arany pénzekkel telt vas bányát talált szántás közben. — A Karácsony jutalmát Csiky György nyerte el az „Ellenállhatlan“ című vicjátékkal. — Az orosz nagykövet elhagyai készül Londont.

és beszenyeznek a szoba levegőt a képződő szénéleg gáz által; ezelszeribbek a cserép u. n. evéd kályhák; de mint már említve lén, ha belül fűlnek és a szellőzetést előcsinák; leg-csészeszérűbbek ezen tekintetből a kandallók; csak hogy egy hátrányuk van, hogy ég hajtáruk szerint nem elég melegét nyújtanak és igen sok tüzelet anyagot emésztnek fel. Más szellőzési készülek, ha csak emberi vagy gőzerő által nem hajtáruk, nem sokat érnek. Egyszerű nyílások a falban nem csészeszérűek, mert nyarón, ősszel és tavasszal nincst ott nagy légáram, a hőmérsek bent a szobában és künn nem nagyon különböznek; télen ezen szellőző lyukakat rendszeren bedugják, mert máséktől kellemlen és ártalmas légbevonatot okoznák.

Veszedelmese a szellentyűkkel ellátott kályhák a mennyiben megtörténhetik és már megtörtént, hogy ilyen szellentyűk véletlenül beszorodtak és a szobában alvók a képződő és kiömlő szénéleg gáz által megkábulnak és olykor örökké elalusszák.

Még röviden akarom érinteni a légfűtést, a viz- és gőzfűtést. A légfűtést, a mint itt is néhány lakásban alkalmazni láttam, abban áll, hogy egy nagy vaskályha a falak között vagy a pinczeben fén van állítva és két nyílással ellátott köpönyeggel körülvéttük, egyik nyíláson bejön a levegő a köpöny alá, itt megmelegítették a kályha által és a másik nyíláson át csövekben keresztül a szobákba ömlik. Ezen fűtésnek nagy előnye van, hogy a kályha a szobában helyet nem foglal el, de nagy hátrányai is vannak, először ilyen fűtés nem egyéb mint vas kályha fűtés, a beható levegő többnyire tisztátalan, néha megreped ilyen kályha és a mérges gázok kiömlenek. A viz- és gőzfűtés drágák és csak olyan lakásban alkalmazhatók, hol a szobák tágasak és a szellőzetésről más módon van elegendőképen gondoskodva.

Ezzel közelítőleg mindazon pontokat érintenem, melyek az egészséges lakáshoz névbe tekintetbe veendő; még egyet akarok

H I R D E T É S E K :

Első magyar általános biztosító-társaság Budapestben.

I. Tíz-, szállomány- és jégbiztosítási üzlet.

Table with columns: Kiadás, Bevétel, Vagyton, Töher. Sub-sections include I. Tűzbiztosítás, II. Szállomány-biztosítás, III. Jégbiztosítás, IV. Egyéb bevételek. Includes detailed financial data for 1877 and 1878.

II. Élethbiztosítási üzlet.

Table with columns: Kiadás, Bevétel, Vagyton, Töher. Sub-sections include I. Tűzbiztosítás, II. Szállomány-biztosítás, III. Jégbiztosítás, IV. Egyéb bevételek. Includes detailed financial data for 1877 and 1878.

1877. évi nyereség... 539 755 forint 98 kraj. Maradvány az 1876. évről... 846 - 20.

Budapest, 1877. december 31-én. A jelen évről... Peetz Vilmos, elnökhöz... Budapest, 1878. február 23-án.